

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	1	3	0
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 2nd Semester
(2053)

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

Paper : Introduction to Mass Communication—II
(In all Mediums)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note :— Attempt FIVE questions in all, including Question No. 1 which is compulsory and selecting ONE from each unit.

1. Write short notes on any SEVEN of the following in 75-100 words each :

- (a) Sound bite
- (b) News Beat.
- (c) News Package.
- (d) Cub Reporter.
- (e) By line.
- (f) Future of New Media.
- (g) News Embargo.
- (h) Difference between AM and FM.

- (i) Write about some major folk media of entertainment prevalent in your region.
- (j) Nautanki. 7×2=14

UNIT—I

2. Explain in detail characteristics of Print Media. How is the field of print journalism transforming across digital realm ? 7+7=14

OR

3. Explain in detail the characteristics of radio and television. Support your answer with examples. 7+7=14

UNIT—II

4. Define Folk Media. Explain different types of Folk Media. 14

OR

5. Discuss the relevance of the folk media in the process of development and change in India. 14

UNIT—III

6. Explain in detail the characteristics of new media. Explain briefly the future of online journalism. 14

OR

7. How has the new media changed the way we consume news and how it has changed the working of journalism as a profession ? 14

UNIT—IV

8. Define advertising. Explain its role and relevance in the field of journalism. Do you think advertising is leading to market driven journalism commercialism ? Elucidate. 7+7=14

OR

9. Define Public Relations. Describe its importance, role and scope in today's era. 14

(हिन्दी माध्यम)

नोट :— कुल पाँच प्रश्न करें, साथ ही प्रश्न न. 1 जो कि अनिवार्य है और प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन करें।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं सात पर संक्षिप्त नोट (प्रत्येक 75-100 शब्दों में) लिखिए :—
- (a) Sound bite ।
 - (b) न्यूज बीट ।
 - (c) समाचार पैकेज ।
 - (d) क्यूब रिपोर्टर ।
 - (e) उपपंक्ति ।
 - (f) न्यू मीडिया का भविष्य ।
 - (g) समाचार प्रतिबंध ।
 - (h) AM और FM के बीच अंतर ।

(i) अपने क्षेत्र में प्रचलित मनोरंजन के कुछ प्रमुख लोक माध्यमों के बारे में लिखिए।

(j) नौटंकी।

7×2=14

यूनिट—I

2. प्रिंट मीडिया की विशेषताओं की विस्तार से व्याख्या कीजिए। प्रिंट पत्रकारिता का क्षेत्र डिजिटल क्षेत्र में कैसे बदल रहा है ?

7+7=14

अथवा

3. रेडियो और टेलीविजन की विशेषताओं का विस्तार से वर्णन कीजिए। उदाहरणों के साथ अपने उत्तर का समर्थन कीजिए। 7+7=14

यूनिट—II

4. लोक मीडिया को परिभाषित कीजिए। विभिन्न प्रकार की लोक मीडिया की व्याख्या कीजिए। 14

अथवा

5. भारत में विकास और परिवर्तन की प्रक्रिया में लोक मीडिया की प्रासंगिकता पर चर्चा करें। 14

यूनिट—III

6. न्यू मीडिया की विशेषताओं को विस्तार से समझाइए। ऑनलाइन पत्रकारिता के भविष्य को संक्षेप में समझाइए। 14

अथवा

7. न्यू मीडिया ने हमारे समाचारों को देखने के तरीके को कैसे बदल दिया है और पेशे के रूप में इसने पत्रकारिता को कैसे बदल दिया है ? 14

ਯੂਨਿਟ—IV

8. ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਕੇ ਕਸ਼ੇਤਰ ਮੇਂ ਇਸਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਔਰ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਕਯਾ ਆਪਕੋ ਲਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਵਯਾਵਸਾਧੀਕਰਣ ਕੀ ਔਰ ਲੇ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇਂ। 7+7=14

ਅਥਵਾ

9. ਜਨਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਆਜ ਕੇ ਯੁਗ ਮੇਂ ਇਸਕੇ ਸਹਤਵ, ਭੂਮਿਕਾ ਔਰ ਕਾਰਯਕਸ਼ੇਤਰ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ। 14

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :— ਕੁਲ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

1. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਸੱਤ ਉੱਤੇ 75-100 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (a) ਧੁਨੀ ਕੱਟਣਾ।
 - (b) ਨਿਊਜ਼ ਬੀਟ।
 - (c) ਨਿਊਜ਼ ਪੈਕੇਜ।
 - (d) ਕਬ ਰਿਪੋਰਟਰ।
 - (e) ਲਾਈਨ ਦੁਆਰਾ।
 - (f) ਨਵੇਂ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਭਵਿੱਖ।
 - (g) ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ।
 - (h) AM ਅਤੇ FM ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ।

(i) ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋਕ ਮੀਡੀਆ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

(j) ਨੋਟ ਕੀ।

7×2=14

ਯੂਨਿਟ—I

2. ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
ਪ੍ਰਿੰਟ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਖੇਤਰ ਡਿਜੀਟਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

7+7=14

ਜਾਂ

3. ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੋ।

7+7=14

ਯੂਨਿਟ—II

4. ਲੋਕ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਲੋਕ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

14

ਜਾਂ

5. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

14

ਯੂਨਿਟ—III

6. ਨਵੇਂ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਔਨਲਾਈਨ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

14

ਜਾਂ

7. ਨਵੇਂ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਿਆ ਹੈ ?

14

ਯੂਨਿਟ—IV

8. ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਮਾਰਕੀਟ ਸੰਚਾਲਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਪਾਰਕਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

$$7+7=14$$

ਜਾਂ

9. ਪਬਲਿਕ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

14